

Alteracions de la veu: valoració i intervenció

Codi: 101718

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OB	3	2

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Marina Bataller Prim

Correu electrònic: Marina.Bataller@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Eduard Baulida i Estadella

Prerequisits

No existeixen prerequisits per matricular-se a aquesta assignatura.

Objectius

En finalitzar aquesta assignatura, l'estudiant serà capaç de:

1. Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció de les alteracions de la veu adaptades a diferents poblacions.
2. Portar a terme processos continuats d'avaluació logopèdica de la veu des d'una perspectiva interdisciplinària.
3. Dissenyar, portar a terme, explicar i argumentar les intervencions logopèdiques més eficaces i adequades a cada cas.
4. Valorar la importància d'emprendre accions per a la millora del propi rendiment vocal com a font d'aprenentatge professional.
5. Valorar a nivell d'anàlisi perceptiva i anàlisi acústica les diferents alteracions vocals i dissenyar el mètode d'intervenció més eficaç en cada cas.

Competències

- Assessorar les famílies i l'entorn social dels pacients i afavorir-ne la participació i la col·laboració en el tractament logopèdic.
- Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
- Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
- Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervenen en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.

- Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.
- Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
- Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

Resultats d'aprenentatge

1. Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
2. Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
3. Descriure els principals trastorns de la parla, la veu, l'audició i la deglució.
4. Dissenyar projectes d'intervenció logopèdica, seleccionant els objectius, les tècniques i els recursos adequats per a la intervenció logopèdica.
5. Elaborar una història clínica a partir dels símptomes i els signes aportats pel pacient.
6. Enumerar una llista de consells pràctics per incitar la participació de la família en el tractament logopèdic.
7. Explicar als pacients el significat d'informes mèdics, així com la influència que poden exercir els trastorns sistèmics en les funcions vocal, auditiva i deglutòria.
8. Explicar els efectes positius que podria tenir l'entorn social en la millora del tractament logopèdic de diferents casos pràctics.
9. Explicar la repercussió de diversos trastorns de la parla, la veu, l'audició i la deglució en els processos comunicatius.
10. Exposar per escrit el diagnòstic i el tractament logopèdic proposat amb la finalitat d'informar altres professionals implicats en el cas (foniatres, otorinolaringòlegs, mestres, pediatres, etc.).
11. Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
12. Seleccionar i aplicar els instruments específics d'avaluació adequats per a cada cas.
13. Tractar o reeducar pacients amb trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

Continguts

1. INTRODUCCIÓ

- Normofonia

2. VALORACIÓ LOGOPÈDICA DE LA VEU

- Introducció a la valoració logopèdica de la veu
- Anamnesi
 - Motiu de consulta
 - Història clínica
 - Ús vocal
 - Hàbits d'higiene vocal
- Exploració funcional
 - Avaluació clínica perceptiva de la qualitat vocal
 - Anàlisi acústica de la veu
 - Valoració del gest corporal i vocal
 - Avaluació de la qualitat de vida en relació a la veu (VHI-Jacobson)
- Avaluació
 - Hipòtesis i conclusions
 - Pronòstic
- Pla d'intervenció
 - Recomanacions
 - Objectius de la intervenció logopèdica

- Informe logopèdic de veu

3. INTERVENCIÓ LOGOPÈDICA EN VEU

- Introducció a la intervenció logopèdica de la veu
- Orientacions i mètodes d'intervenció logopèdica de la veu
- Taxonomia de la teràpia vocal
 - Eines directes i indirectes d'intervenció logopèdica
 - Tasques terapèutiques
- Material sonor
 - Trets acústics del so
 - Fonetograma quantitatiu
 - Escala perceptiva (Baulida, Hirano, Yanagihara)
- Especificitats de la intervenció logopèdica en diferents casos
 - Disfonies espasmòdiques
 - Disfonies per edema de Reinke
 - Disfonies per quist endocordal
 - Disfonia per paràlisi recorrential
 - Disfonia infantil
 - Disfonia per vergetures
 - Disfonia per nòduls
 - Muda vocal
- Facilitació fonètica al treball logopèdic
- Òptim vocal
- Registre de seguiment i documentació clínica

Metodologia

En aquesta assignatura s'adquiriran els coneixements essencials per a poder avaluar i intervenir les diferents alteracions de la veu. S'abordarà la teoria necessària per a crear un bon fonament teòric que es complementaran amb l'anàlisi de casos reals. Durant els seminaris de grup partit es podrà posar en pràctica el contingut teòric. Pretén ser una assignatura molt vivencial i des d'un punt de vista eminentment pràctic.

Nota: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual/on-line de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària".

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposicions magistrals i activitats d'aula	21	0,84	3, 8, 9
Seguiment d'un cas real i discussió	24	0,96	1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Lectura comprensiva d'articles	12	0,48	1, 2, 3, 8, 9
Seguiment d'un cas real	14	0,56	1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Cerca bibliogràfica	5	0,2	3, 8, 9

Estudi personal	45	1,8	3, 8, 9
Preparació de lliuraments	25	1	1, 2, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13

Avaluació

Seguint les pautes d'avaluació de les titulacions de la Facultat de Psicologia (vegeu aquest enllaç <https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.htm>), les pautes d'avaluació d'aquesta assignatura són les següents:

A) Definició d'assignatura superada: Per superar amb èxit aquesta assignatura és necessari obtenir una qualificació de 5 punts sobre 10 o superior, en cadascuna de les evidències d'aprenentatge que es detallen en la següent taula:

Codi	Denominació	Pes	Format	Autoria	Via
Evidència			(oral, escrit o ambdós)	(Individual, col·lectiva o ambdues)	(presencial, virtual o ambdues)
EV1	Exposició de cas I (setmana 5)	15%	Oral	Individual	Presencial
EV2	Prova Escrita I (setmana 8)	35%	Escrit	Individual	Presencial
EV3	Exposició de cas II (setmana 12)	15%	Escrit i Oral	Individual	Presencial i Virtual
EV4	Prova escrita II (setmana 18)	35%	Escrit	Individual	Presencial

B) Proves de recuperació: Podran optar a realitzar alguna de les proves de recuperació aquell alumnat que no hagi assolit els criteris establerts per superar l'assignatura i que hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.

C) Definició d'estudiant evaluable: Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) no podrà constar en actes com a "no evaluable". No es preveu que l'alumnat de 2ª o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1 - Exposició d'un cas I	15%	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 8, 11, 12

EV2 - Prova escrita I	35%	1,5	0,06	1, 2, 8, 9
EV3 - Exposició d'un cas II	15%	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13
EV4 - Prova escrita II	35%	1,5	0,06	1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

Lectures complementàries:

Bustos, Inés (2013). *Intervención logopédica en trastornos de la voz* Barcelona. Paidotribo

Behrman, Alison, i Haskell, John (Eds.). (2013). *Exercises for voice therapy*. Plural Pub.

Cobeta, Ignacio, Núñez, Faustino, i Fernández, Secundino (2013). *Patología de la voz*. Ponencia Oficial de la Sociedad Española de Otorrinolaringología y patología Cérvico-facial 2013

Gallena, Sally K. (2007). *Voice and laryngeal disorders: A problem-based clinical guide with voice samples*. Elsevier Health Sciences.

Heuillet--Martin, Geneviève (2003). *Una voz para todos* (Volums I i II) Marsella. Solal

Le Huche, François i Allali, André (2004). *La voz* (Volums I, II, III i IV) Barcelona. Masson

Stemple, Joseph C., i Hapner, Edie R. (2014). *Voice Therapy: Clinical Case Studies*. Plural Publishing.

Stewart, Celia F., Kling, Irene F., i Allen, Elisabeth L. (2015). *Voice Rehabilitation: Testing Hypotheses and Reframing Therapy*. Jones & Bartlett Publishers.

Vila, Josep Maria (2009). *Guía de intervención logopédica en la disfonía infantil* Madrid. Síntesis

Wicklund, Karen (2010). *Singing Voice Rehabilitation: A Guide for the Voice Teacher and Speech-Language Pathologist: A Guide for the Voice Teacher and Speech-language Pathologist*. Cengage Learning.